

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 150 ◆ Вівторок, 6 серпня 1991 року ◆

Ціна 5 коп.

...ЗА ТРИ КУПОНИ КУПЛЕНА

З першого серпня на Хрещатику знову з'явилися кози. Краєвид одразу став якимось звичним і затишним. Правда, кози співають свою пісеньку трохи не так, як раніше. Раніше, якщо ви пригадуєте, було: «Я — Коза-Дереза, за три копи куплена і т. д.»
Тепер — так: «...за три купони куплена!»
Ну то й що?
Аби кози були!

Фото Анатолія ЛІСОВИЦЬКОГО.

3 А ПОВІДОМЛЕННЯМ ТАРС, Президент СРСР М. Горбачов 4 серпня відбув не відпочинок до Криму.

Р АДЯНСЬКО-ЯПОНСЬКИЙ симпозиум з теорії ймовірностей і математичної статистики, який відкрився у Києві 5 серпня, почався незвичайно. Японські математики піднесли в дар Інституту проблем онкології і радіобіології імені Р. Е. Кавецького АН УРСР зібрані ними 260 тисяч ієн (близько 20 тисяч доларів) для досліджень впливу наслідків чорнобильської аварії на здоров'я людей.
Такий симпозиум проводиться уже вшосте, з них в СРСР — вчетверте. Робота триватиме до 10 серпня.

В НАСЛІДОК негоди на Поділлі лишилась під водою понад половина покосів гороху і ячменю, обмолочено лиш 15 відсотків ранніх зернових. Вчора голова Хмельницької обласної Є. Гусельникова звернувся до громадян області з проханням прийти на поміч селянам у надзвичайній ситуації. Йдеться навіть про звичайний випадок. Ідеться про те, щоб тимчасово закрити деякі підприємства, мобілізувати якнайбільше техніки на портунок хліба. Аналогічна ситуація склалась у Тернопільській та Чернівецькій областях. Подібної негоди у краї не спостерігалось ажє років двадцять.

На приз «Голосу України»

«Сокіл» приймає гостей

Учора в Києві, в Львовому палаці «Сокиля», що на вулиці Мельникова, 46, стартував міжнародний хокейний турнір на приз нашої газети. Інтерес у прихильників гри, викликає той факт, що окрім місцевих «Сокола» та ШВСМ-«Сокилі» участь у цьому змаганні беруть багаторазовий чемпіон Фінляндії клуб «Ілвес» з порідненого з Києвом міста Тампере та команда «Слована» з іншого міста-побратима столиці України — Братіслава.

Фінську команду віднедавна очолює заслужений тренер України та СРСР Анатолій Богданов, який багато років тренував киян.

Турнір почався матчем «Слована» — ШВСМ-«Сокилі». На боці гостей був досвід, майстерність, а юним киянам притаманний бойовий запал і безкомпромісність. Тому й гра вийшла цікавою і видовищною. А завершилася вона з рахунком — 5:4 на користь Києва.

Подорожці про зустріч «Сокилі» — «Ілвес» та інформацію про турнір, як кажуть у деталях, подамо в наступному номері газети.

ГОЛОС України

Засновник
Верховна Рада
Української РСР

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

УРСР, 252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ
РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

Приймальня —
446-92-11

Відповідальний
секретар —
446-72-63

Завідуючий корекцією
441-84-42, 224-72-54
(телефакс)

ВІДІЛИ:

парламентські —
441-84-52
441-85-64

лістів — 441-82-05,
441-29-61

економіки — 441-88-07

аграрії — 441-86-18

міжнародні —
446-91-20

охорони здоров'я —
441-88-06

соціальні питання —
441-88-05

екології — 441-88-59

культури — 441-86-44

спорту — 441-88-08

інформаційні —
446-61-13,
441-86-20

історії України —
441-88-62

військових питань —
441-88-52

реклами — 441-89-44

бухгалтерія —
441-81-00

Рукописи
не рецензуються
і не повертаються.

Індекс 60955

Тираж 155.000

Передплатна ціна на рік
19 крб. 80 коп.

Газета виходить
5 разів на тиждень.
У вихідні та 8 сторінок,
у среду, четвер,
п'ятницю та суботу —
на 16 сторінок.

Кабінет міністрів Української РСР

Постанова
від 1 серпня 1991 р. № 117
Київ

Про тимчасові додаткові заходи щодо впорядкування виїзду громадян за кордон та захисту споживчого ринку республіки

Виходячи з вимог Закону УРСР «Про захист споживчого ринку в Українській РСР», постановою Президії Верховної Ради УРСР від 5 липня 1991 р. «Про надання повноважень Кабінету міністрів Української РСР для забезпечення формування необхідних обсягів державних ресурсів сільськогосподарської продукції» та постанови Кабінету міністрів РСР від 6 липня 1991 р. № 442 «Про додаткові заходи щодо регулювання ввозу громадянами споживчих товарів у РСР, їх вивозу за кордон і впорядкування розпорядження товарами, вилученими митними органами РСР», Кабінет міністрів Української РСР постановляє:

1. Заборонити виїзз із республіки у 1991 році громадянами, які виїжджають за кордон для тимчасового перебування з метою туризму, відпочинку, лікування, відвідування родичів та в інших подібних цілях, а також тими, які постійно проживають за кордоном і тимчасово перебували у РСР із указаними цілями або слідували транзитом через територію УРСР, товарів народного споживання, що користуються підвищенням попиту, згідно з додатком.

2. Державному комітету митного контролю УРСР, правоохоронним органам республіки забезпечити суворе дотримання правил переміщення громадянами через митний кордон РСР товарів народного споживання, валюти та цінностей.

3. До завершення будівельних робіт на пунктах пропуску та облаштування під'їзних шляхів до них, а також з метою дотримання соціальної справедливості і черговості виїздів тимчасово обмежити кількість виїздів громадян республіки за кордон до двох раз на рік у складі туристських груп або

у приватних справах, за винятком відвідування близьких родичів чи з інших поважних причин.

При здійсненні виїзду за кордон у приватних справах чи з метою туризму понад визначену норму встановити плату за першу поїздку — 1 тис. крб., за другу — 2 тис. крб. і з подвоєнням суми за кожну наступну поїздку. Вказані суми перераховуються в позабюджетний фонд місцевих Рад народних депутатів за місцем проживання особи, яка порушила заборону.

Міністерству закордонних справ УРСР провести у місячний строк консультації з консульськими установами країн Східної Європи щодо можливості запровадження реєстрації запрошень для відвідування цих країн громадянами республіки.

Провести в серпні — жовтні 1991 р. переєстрацію установ і організацій республіки, що займаються іноземним туризмом. Міністерству внутрішніх справ УРСР разом з радою Федерації, незалежних профспілок України, Українською акціонерною компанією по іноземному туризму, Українською республіканською радою по туризму і експертів та інших заінтересованих відомств надати до 10 серпня 1991 р. Кабінету міністрів УРСР пропозиції щодо впорядкування туристських поїздок за кордон громадян республіки.

4. Зобов'язати Міністерство внутрішніх справ УРСР:

Вжити заходів до впорядкування структури служб виїзду і реєстрації та посилення контролю за її діяльністю. Разом з Міністерством фінансів УРСР, Радою міністрів Кримської АРСР, виконавчими обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів вирішити питання про збільшення чисельності працівни-

ків цієї служби та поліпшення умов їх роботи. Забезпечити безумовне дотримання порядку і строків розгляду заяв громадян щодо закордонних поїздок.

Організувати з участю виконавчих обласних Рад народних депутатів прикордонних областей спільні з установами митного контролю чергування дорожньо-патрульної служби з метою регулювання автомобільних потоків на під'їзних шляхах до пунктів пропуску через

державний кордон РСР та забезпечити дотримання промислових поїздок.

5. Засобом масової інформації забезпечити широке висвітлення в пресі, радіо і телебаченню змісту заходів, що вживаються урядом республіки для впорядкування виїзду громадян за кордон.

Прем'єр-міністр УРСР
В. ФОКІН
Державний секретар
Кабінету міністрів УРСР
В. ПЕХОТА

ДОДАТОК

до постанови Кабінету міністрів УРСР
від 1 серпня 1991 р. № 117

ПЕРЕЛІК

товарів народного споживання, що користуються підвищенням попиту, виїзз яких заборонено за кордон у 1991 році

Телевізори
Радіоприймачі
Магнітофони
Фотоапарати, фотооб'єктиви та інші фототовари
Холодильники і морозильники
Пальні машини
Швейні машини
Електропилососи
Електросамовари
Електропираски
Електролампи нормально-освітлювальні
Електрозарядовальні апарати
Металообробні і деревообробні інструменти та побутова техніка
Бензопилки
Мелі
Килими і килимові вироби
Коліжки дитячі та іграшки
Причепи до легкових автомобілів
Автогаражі
Автозапчастини і приладдя до автомобілів
Шини для автомобілів, мотоциклів і велосипедів
Мотоцикли
Моторолери
Велосипеди

В'язальні машини
Вироби з дорожніх металів та металюру
Ціменти
Шпалери
Плитка для облицювання
Лінолеум
Газові плити
Газові колонки
Мотоблоки
Тканини
Тюльгардинні вироби
Одяг і білизна
Трикотажні вироби
Панчішні-шкарпеткові вироби
Хутря і хутряні вироби
Вуштя шкарпетки та гумові
Посуд фарфорово-фаянсовий
Посуд скляний
Мило і мильні засоби
М'ясо і м'ясопродукти
Консерви м'ясні
Консерви молочні
Цукор
Борошно
Крупи
Макаронні вироби
Олії
Сири тверді
Кава
Алкогільні вироби
Чай
Спеції

Депутати прогнозують

В СВОЇЙ ХАТІ СВОЯ ПРАВДА

Президент США поїхав. Ми залишилися. Він-на-віч з своїми проблемами. Бо хто ж за нас їх вирішить? Це саме сказав ясно й відверто в українському парламенті глава американської держави.

Однак нас цікавить: а як далі розвиватимуться стосунки між Америкою й Україною? Без Центру, наприклад, так, як кличе до цього Декларация про державний суверенітет України. Отож висловити свою думку з цього приводу ми попросили кількох народних обранців України.

Віталій ЧЕРНЕНКО, Донецька область

— Мені імпонує висловлювання Буша про те, що свої проблеми ми повинні вирішувати самі. Друге, що важливо, це слова Президента, що Америка готова співробітничати і з усім Союзом, і з окремими республіками, зокрема, з Україною.

Мені сподобалася й та його думка, що будь-які політичні сили повинні прагнути не до сутичок між собою, а завоювати прихильність людей конкретними справами. Думаю, що стосунки між нашими країнами будуть поліпшуватися й поглиблюватися — не за рахунок добродіства, а виходячи з того, що Америка й Україна в цьому зацікавлені. Президенту Бушу виділо з нами мати справу хоча б тому, що він опирається й на україн-

ську діаспору в Америці.

Отож вивенений, що фінансові інвестиції будуть поводитися для розвитку нашої економіки. Даремно свій капітал ніхто не даруватиме.

Прямі зв'язки між бізнесменами двох країн — абсолютною реальністю.

Богдан КОТИК, Львів

— Приблизно на такий виважений, вивірний до деталей виступ американського Президента я і сподівався. З одного боку це підтримка свого колеги, Президента РСР Михайла Горбачова у його реформаторських діях, в ослабленні міжнародної напруженості, з другого — підтримка демократичних процесів у республіках.

Думаю, що наші стосунки між двома державами збудуть нову енергію. Не має ніякого сумніву, що уряд США робитиме багато для

того, щоб зближитися з людьми нашої республіки, розширити економічні, політичні, культурні зв'язки з Україною. Адрже Президент прекрасно знає про гігантський економічний, індустріальний, науковий потенціал нашої республіки.

Що ж до прямої допомоги, то я категорично проти будь-яких дарунків. Україна повинна прагнути до інвестицій на взаємному економічному інтересі. Тільки таким шляхом потрібно оновлювати технологію, оздоровлювати господарство, посилювати передові напрямки науки.

Володимир СЕВАСТЬЯНОВ, Кримська Автономна Республіка

— Президент перед українським парламентом сказав те, чого ми й чекали. Трішки нас повчив, висловившись про політичну ситуацію в республіці, дещо застеріг від занадто поспішних дій, попередив, що він проти будь-якої ворожнечі на Україні.

Гадаю, що його обличчя про розширення торгових, культурних, економічних контактів з Україною — не якийсь так дипломатичний прийом.

Погано було б, якби обидві інвестиції пішли на закупку харчів... — усе проймо, а дітям потім розплачуватися за нас. Якщо ж вони підуть на поліпшення нової технології, на закупівлю нових ідей — я за таку співпрацю.

Богдан РЕБРИК, Івано-Франківськ

— Приємно було чути, що Президент Буш назвав Україну лідером на шляху до свободи. Однак він же попередив, що ми повинні дти до своєї незалежності цивілізованим шляхом, шляхом міжнародної згоди. Тільки в цьому випадку, як сказав Президент, Америка буде нас підтримувати. Але ж ми на більше і не розраховували.

Стосунки із США — приємні без посередництва Центру, будуть розширюватися, бо це вигідно усім. Однак наше завдання — довести американцям, що ми люди здібні, що не тільки ми можемо вчитися в них, але й вони можуть дещо в нас запозичити. Маю на увазі інтелектуальний потенціал народу України, його виняткову працездатність і вихідність, уміння, як у найважчі часи своєї історії, вибиратися з будь-яких труднощів.

Інтер'ю взяв
Анатолій
КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ПРО «ПИСАК», «ЧОРНІ ДІРИ» І ВІРУ

— Нотатки небайдужого

Цей лист, що надійшов до редакції, вирізняється серед інших некавалієрським грунтовністю, властивою селянам, що вже покинули на світі і встигли про все подумати. Виявляється, мешканці села Красненського, що на Вінничині, депутат сільської Ради М. Хлевний прочитав обидві мої публікації («А може, я помилюся?» від 6 квітня та «Чи справді я помилюся?» від 23 травня 1991 року) і вирішив не мовчати.

«Пригадує хоча б 1947 рік... розмірковує Михайло Тодосійович... люди працювали в десятки разів більше в багаті роки, ніж голодні роки... Який ми тепер і з три роки перед чим працювали так, як вони, наші справи були б у кількості разів кращі. Не мали б ми морально голодних і розумово бідних».

Послухавшись поради, я пригадав і порівняв давній рік з нинішнім. Справді, і голіші, і голодніші ми тоді були, ніж тепер. Але що з такого визнання випливає? 1947 роки переживала велика посуха, а перед посухою, а жила війна, на якій ми втратили десятки мільйонів людей, а війна і ще багато чого. Тому причини того голоду і тих нестатків були зрозумілі кожному.

Відтоді минуло майже півстоліття більш-менш благополучних років. З тодішніх газетних підписок видно, як ми, стоячи однією ногою в комунізмі, другою намагалися наздогнати Америку, крім того запускали супутники і виконували п'ятирічні за три роки. Хоча, пригадую, як уже й двадцять років тому сміливі серед економістів виступали нашою суспільству затьняти економічний спад. І от нарешті масою: без посухи, без страшної війни ми повертаємося до нового голоду, до нових нестатків. А втім, коли добре подумати, то все це у нас було: посуха — у відносинах чинників з нечинними, посуха в справах допомоги нашою сестрі і війна — в Афганістані. Де наші хлопці покладали чимало беззвинного людю, та й наших дітей — теж там не мидували. А супермілітаризація економіки? А зведення урядів республік до неможливого рівня? Отже, як то кажуть, даремно і болячка це сяде.

Та повернімося до листа. Ви, Михайле Тодосійовичу, пишете: «М. Горбачов перед

тим, як розпочати перебудову, іздик країною, радівся з народом. Але як розпочати перебудову, цього не підказав ніхто. Адже сьогоднішні крики й писани не знають, як це робити. От і шукають козла відпущення».

Ну й кого ж ви звинувачуєте? Народ? Звісно, народ завжди вартий свого керівництва. І все ж, поклавши руку на серце, скажемо так: при чому тут народ? Хіба він обирав теорієві союзне керівництво? Ні. Та коли вже це керівництво вирішило, що має керувати, то воно повинно бачити наше життя принаймні на кілька ходів вперед і відповідно керувати процесом перебудови, яку саме й розпочало. А той, хто не бачить, повинен поступитися місцем перед вищим.

Тепер про «крикунів і писак». Щодо «крикунів» не знаю, а щодо «писаків» — здогадуюся, що під цим словом ви мали на увазі й мене. Я не ображаюся, бо не мене першого так називають. Та й знаю добре, що не від злого серця, а від нерозуміння ролі журналістів у перебудові це сказано. Вас, мабуть, цікавить, а яка ж це роль?

Пригадайте початок перебудови і спробуйте уявити, щоб хтось, нехай би й сам М. Горбачов, висловив той думку, що треба б у нашій країні заводили капіталістичні порядки. Можете бути певні, що такому відчайдушці тоді б дуже не поздоровилося. Бо на ту пору наше суспільство здебільшого було психологічно готове жити при комунізмі, а капіталізм вважало не тільки нещастям людства. Тепер ми, незадоволені ходом перебудови, дорікаємо її керівникам, що вони, мовляв, зупинилися, задоволюючись і так далі. Мабуть, у цих доріканнях є сенс. І все ж хочу висловити впевненість у тому, що ніколи на жодну хвилину процес демократизації суспільства не зупинявся, він і далі на шпальтах газет і журналів, в ефірі, з екранів телевізорів руйнує мури тоталітарної держави, зведений в людських душах.

Уже за що надзвичайно важливу роботу журналістам можна було б принаймні подякувати. Коли б не «писаків», як їх називає ви, пановий Михайле Тодосійовичу

чи, процес перебудови не розвивався б. І наше населення у своїй бідності, на чей Ніна Андреева, усе не могло б поступитися принципами. Тепер же воно бачить, що думки, скажімо, про суверенізацію республік, про впровадження ринкових відносин у країні так далі — цілком пристойні і їх треба якнайшвидше втілювати в життя.

І все ж журналісти не всесильні. Як би добре вони не думали і не писали, які б прогнози не складали, які б аванси не видавали політичним діячам — вони тільки формують громадську думку. А той, хто при владі, та ще й на вершечку начальницької піраміди, той робить політику, отже, він найбільше відповідальний за хід перебудови.

Мій іншим, ваша згадка про «крикунів та писаків» дуже відгукнулася трагічним передсмертним роком. Недоброї пам'яті Сталін знав, що робити з крикунями й писакками. Та й з усіма іншими. При цьому, мій іншим, був порядок про те, як заставляють згадувати ті, хто дуже суттєво за «волею усіх народів» і за його порядками. Чи хотілося б вам, Михайле Тодосійовичу, щоб такий порядок повернувся до нас? Я не хотів, бо я його пам'ятаю. Це був «порядок», за яким кожний — від піонера до пенсіонера — почував себе солідарно, що стоїть за командою «Струнок!», готовий віддати життя за справу вождя. Цей порядок був від страху.

Тим часом демократія вистроєна на страхи, а на повазі до законів, до людських прав. Настраханням це важко зрозуміти. Але саме так буде з часом на Україні, і це добре.

Принадлив вогні соціалізму й комунізму саме через вважалося беззаконною облягати мільйони довірливих душ, від чого б їм не змогли виходити в собі честі й совісті. Ці мої міркування, Михайле Тодосійовичу, ви підтверджуєте й своїми спостереженнями: «Керівник тягне, що попадає під руки. Так і розтягли державу. І кричимо, що бідні». Але це далеко не повна констатація факту. На жаль, у крадіяках помічені й підлегли. Чому все це відбувається? Щоб одержати відповідь, спробуємо з'ясувати: чи прав селянин

раніше? Дуже рідко. Тому що знав: красти в такого ж, як і сам, трудився не можна. Тепер же знає, що в колгоспне добро вкладено і його працю — і бере, вважаючи, що бере своє. І друга причина. Колгосп церква вчинила: не кради — гріх. За десятиліття безбачності господарі перелесили, а злодії розмножилися. Вийшло, що система сама себе з'їла.

Справді, крадіжки в нашій країні набрали глобальних масштабів. Цього вже ніхто не приховує, але є ще одна «чорна діра», в яку, наче в безодню, пролітає українське добро. Колгосп нас учили: соціалізм — це облік. Як тепер з'ясується, ніякого обліку немає. Мешканці України, погланувши на порожні полиці магазинів, знизують плечима: куди воно все дівається? А відповіді ніхто не дає. Спасибі одному керівникові сільського району України, розташованого на межі з Росією. Він розкрив мені очі, сказавши у хвилину відвертості:

— Якщо постанти день при здійсненні колі, що здійснює наш республікан, то можна переконатися в одній закономірності: з Росії на Україну торохотиться, як правило, порожняк, хоч трапляються й платформи з дловою деревиною, а з України в Росію котять навантажені різним начинням вагони.

Пробував наш брат журналіст з'ясувати в інтерв'ю з економістами, який там баланс, хто кому скільки винен: Україна — Союзів, Союз — України? Ніхто конкретного сказати не може. Все заплутано, кінців не знайти.

А «кінець» — в Союзі. Чому в жорсткій політичній боротьбі під час виборів Президента Росії виграє Борис Єльцин? Тому, що в попередні роки він показав геніальний вихід із, здавалося б, безвихідної ситуації. Вихід цей полягає в суверенізації республік з одночасним наведенням мостів між усіма республіками, обмінюючи центр, який виявився неопорним тоталітарним наростом. Перевесомою до інших народів за спиною центру, ми назвемо побуваємося тут, тоталітарних кайданих. Саме в цьому й полягає великий смисл дружби народів — як

усього світу, так і тих, що живуть у Союзі.

Не знаю, як хто, а я вважаю, що заради такої високої мети є сенс співпрацювати і з росіянами, і з білорусами, і з казахами, і з татарами, і з усіма іншими народами.

Ви, Михайле Тодосійовичу, пишете: «Система. Якби за цим словом стояли добросовісність, чесність, справедливість, то й система була б людською». Ех, коли б усе було так просто! Система — це насаперед влада. А будьяка влада лусє будь-яку людину. Кожний, хто перебуває на себе необмежену, неконтрольовану владу, з часом уже не буде ні чесним, ні добросовісним. Це перевірнею довідом народів протягом довгих століть. Далі. Є системи, що залежать від волі народу тільки в момент зародження. А далі, коли несправедливі закони тутаяються, система стає на силі і починає творити несправедливі діла, а це через якісь час, коли все посповано — і людей, і відносини між людьми, і місце, де люди живуть, — система втрачає рівновагу, летить під ухил і руйнується. На радість усьому світові, бо нікому — за незаслуженими винятками — не була мила. Потім з уламків, долучаючи інших матеріалів, будують нову систему. Саме в цей відповідальний момент ми й живемо. Дай Боже, щоб цього разу нам пощастило звести людську, керовану системою, на яку міг би впливати народ.

«Я не є членом ніякої партії, але в Леніна віро...» — пише ви, Михайле Тодосійовичу. Проте сьогодні його додиром ім'я прикрашається більша частина керівників, які водночас є брехунами, хабарниками, злодіями. Державі для них — це комора без дверей. Осі так «комуїсти» зневірили людей у партії Леніна.

Мені нічого не залишається, як погодитися з вами. Бо першими справжніми ворогами Володимиром Іллічем Ульяновим виявився його так званий соратник. Кожен з них піклувався тільки про себе, ховаючись із своїми сумнівними справами в затінку пам'ятників Леніну. Що ж вони свого досягли.

Спасибі вам, Михайле Тодосійовичу, за віру, якої багатьом так бракує, і за цікавий лист.

Борис СИДОРЕНКО.

Жинива-91

Ми за ціною не стоїмо?

Так зараз чинять у багатьох колгоспах та радгоспах. Водночас з відправкою хліба в державні засіки, частина його принається для натуральної оплати. Це серйозна підйома для підсобних господарств. Торік на Сумщині було одержано 65 тисяч тонн м'яса, 222 тисячі тонн молока, 305 мільйонів штук яєць, 460 третина від загального валового виробництва продуктів харчування. Але ж тепер селянин домашнього хліба не випікає, а зароблену пшеницю згодо-

вусе домашній живності. Ось моя сестра-допрка разом з чоловіком та синами-механізаторами торік одержала колгоспної комори майже п'ять тонн пшениці. Зараз вона тримає на подвір'ї чотирьох кабанчиків, двох бічків, півсотні качок і близько сотні курей. Скільки її чоловік змарнував часу, аби щомісяця відвозити до млина кілька лантухів зерна. А щоб одержати центнер простоту живої ваги свиней, на пшеничний дерті треба 5—6 центнерів зерна, а комбикорму лише 2,5—3 центнери. Виходить, моя сестра даремно перевитрачає, відгодовуючи поросат і бічків, близько двох тонн добірної птиці. Отак у кожному дворі. Торік сільські трудівники

Сумщини одержали на натуроплату 240 тисяч тонн зерна. В основному пшениці, якої і так бракує для виготовлення борошна. Хоч би половину з цієї кількості віддали селянам комбикормом, то зекономили б 50 тисяч тонн хліба.

Анатолій ТИМЧЕНКО, журналіст. Сумська область.

Качани дозрівають у вересні

У надзвичайно складних погодних умовах розпочалися жинива на Хмельниччині.

На три центнери менше продукції торішнього дас пшениці, майже наполовину — гороху. А це ж і кукурудза: посяно багато, а ці доріє.

Нещодавно ці сумнівні розваляти голова агрофірми «Зоря» з Рівненщини народний депутат СРСР В. Плотинський та головний менеджер американської фірми «Піонер» М. Неделькович. Вони протягом двох днів обстежували господарства, що входять до Хмельницького регіонального центру агрофірми «Зоря». Тут з її допомогою вирощують більш як на 40 тисяч гектарів кращі закордонні гібриди кукурудзи селекції фірми «Піонер». В. Плотинський та М. Не-

делькович заповнили керівників господарств, що кукурудза виріє на зерно у третій декаді вересня.

Гості зустрілися з головою обласної Ради народних депутатів, головою обласного М. Гусельниковим. Було досягнуто домовленості про спорудження на Хмельниччині заводу для підготовки насіння гібридної кукурудзи, визначено перспективи збільшення її виробництва.

Василь ГРИЦУК, помічник голови Хмельницького обласного комітету.

Хмельницька область.

СУВЕРЕННІЙ УКРАЇНІ

Чемпі
ліга. «
«Локомотив»
1:0, «Торпедо»
«Металург»
Другий раунд
на): «Ротор»
вещь»
«Нафтовик»
— «Волгарь»

АВТОБАЗА ШУКАЄ ВИХОДУ

Сьогодні, коли ми переходимо до ринкових відносин, різко зросли витрати на придбання автомобілів, запасних частин, паливно-мастильних матеріалів, спецодягу, на виплати компенсацій. Підприємство працює в умовах оренди. Тому призов водіїв на збори різко впливає на рентабельність автобаз, її прибуток, що, в свою чергу, позначається на заробітній платі працівників. А це, в умовах стрімкого зростання цін, призводить до злиденного існування наших сімей.

Дніпропетровський автобаз № 5 катастрофічно не виста-

чає водіїв, що особливо відчуватися під час розгортання будівельних робіт у квітні — жовтні, саме в пік призову на військові збори. Ніхто не враховує того, що ми обслуговуємо будівництво житла та оборонних об'єктів, Дніпропетровського машинобудівного заводу імені В. І. Леніна та підприємства металургії.

Крім того, автобаз має й спеціальну автоколонну, яку також у повному складі призначають на учбові збори в цей період.

Враховуючи, що призов на перепідготовку та збори зав-

дає лише шкоди підприємству, яке й так значною мірою пов'язане з виконанням робіт в оборонній галузі промисловості, рада трудового колективу автобаз, профспілковий комітет та адміністрація просять Верховну Раду України прийняти постанову, яка б заборонила ці призови.

А до прийняття постанови проміською згідно із Законом про підприємства в СРСР (розділ 4, стаття 30) зобов'язати Міністерство оборони СРСР відшкодувати нам збитки, завдані внаслідок таких призовів, за рахунок свого бюджету.

За останні три роки підприємство втратило через це більш як 300 тисяч карбованців доходів, біля п'яти з половиною тисяч людино-днів роботи, більше 300 тисяч тонн обсягу перевезень та знизило свою рентабельність на 1,5 відсотка.

Директор автобаз

А. ПОДБЕРЕЗНИЙ,
голова ради підприємства

Т. ЛИТВИНЕНКО,
голова профкому

І. ПОЛТАВЕЦЬ,
Дніпропетровськ.

«ЛУТРИ» СТАВІТЬ НА ДИВІДЕНДИ

Усі ми сьогодні (то не прива, а біда наша) нагадуємо чимось сатиричних героїв провінційного водевілю, які, нахапавшись незрозумілих слів, тулять їх у розмові при першій-ліпшій нагоді. Навіть у лексикон кухонних дебатів увійшла, скажімо, те ніким не бачена приватизація. І сумно якось стає. Вже й у побут балачки просочилися, а ринку немає.

Правда, робітники луганського виробничого трико-жачного об'єднання «Лутри» можуть і не погодитися. Тут на економічні теми говорять предостаточно, бо першими в області поділяли по ті, щоб угодити виробництво із зростанням прибутку людей. Вирішили зробити це через акції трудового колективу. Випуск поетапний, протягом трьох років і на суму три мільйони карбованців. Невдовзі надійшли до обігу й ціна папери ще кількох підприємств.

Але, коли державні структури ще деякою мірою експериментують, то для малого, кооперативного бізнесу акціонування, по суті, спосіб вижити. Для них прийшов час подати не тільки про підвищення особистих прибутків, а й про суттєве поліпшення виробничо-технічної бази, наростання обсягу послуг.

Проте найперше гально у набутті досвід акціонування — досить примітивний і далекий від світових зразків менеджменту спосіб поповнення спеціальних знань нашими підприємцями. Хоч для початку треба знати й це так багато. Адже вітчизняна акція — то з звичайна облігація, яка засвідчує позичку коштів на розвиток виробництва.

— Це ми й хочемо довести до відома керівного і технічного персоналу підприємств, пояснити кожному рядовому робітнику, — розповідає начальник операційного відділу обласного управління Держбанку Іван Курохтин. — Досвід впровадження і придбання цінних паперів треба набути ще до того, коли, як сігн на голову, подібно до нинішнього підвищення цін, впаде суцільна приватизація.

— А можна сказати про прибутки від акцій там, де їх уже продано?

— На трикожачному об'єднанні вони передбачають вже від 7—20 процентів річних, у спеціалізованій перевувальній мехолоні № 540 престу «Укрспітспенергомонтаж» — від 10 відсотків без обмежень виробничого рівня. Дивіденди, як бачимо, значно більші, аніж на пільгових внесках Ощадного банку.

Сергій СКИБА,
власний кореспондент
«Голосу України».

Луганськ.

КООПЕРАТИВ ЗАЧИНЕНО — ВСІ ПІШЛИ НА ФРОНТ

Перед підприємствами різних форм власності виникла раптова проблема зв'язана з невідповідністю ст. 72 «Закону СРСР про загальний військовий обов'язок» і самої суті госпрозрахунку. Згідно з цією статтею, підприємства повинні на час навчальних зборів виплачувати військовозобов'язаним середню зарплату.

У зв'язку з цим виникає запитання: до якого часу Міністер-

ство оборони обирає підприємства, а значить, і всіх громадян? Адже особливо у невеликих колективах відволікання кожної людини на так звані «збори» лягає тягарем на колектив.

У новому «Законі про підприємство» сказано, що держава не відповідає за борги підприємств. Так чому вони, крім податків, повинні ще від-

раховувати гроші Міністерству оборони?

До речі, виклики у військомат і на так звані «навчальні збори» не завжди обумовлені необхідністю підвищення кваліфікації чи іншими потребами обороноздатності країни, особливо в умовах скорочення Збройних Сил і комерсії. До того ж повністю не є банками строги звітності і ніде не реєструються, що дає можливість для зловживань.

І останнє: до яких пір військомат буде вимагати повідомлень про зміну партійності? Начальник 4-го відділення Ватутинського райвійськомату навіст не знає, що 6-ту статтю Конституції вже скасовано.

Володимир ШИМБАРОВСЬКИЙ,
голова виробничого кооперативу «Промтехобслу-
говування».
Київ.

ДІЄМО ЗГІДНО З ЗАКОНОМ

Наш кореспондент звернувся з проханням прокоментувати ці листи до голови Державного комітету УРСР у військових справах **Валерія ТИМОШКА**.

— Які закони регламентують призов на військові навчальні збори працівників народного господарства?

— Головним документом є «Закон СРСР про загальний військовий обов'язок». Щодо працівників автотранспортних підприємств див. Положення про військово-транспортну повинність, прийняте в 1987 році. Згідно з ним кожний райвійськомат має план навчально-зборних заходів і повинен його виконувати. До речі, невиконання цих документів тягне за собою кримінальну відповідальність. От уявіть собі: десь на околиці Дніпропетровська сталася величезна, скажімо, залізнична аварія. Негативно погрібно виїзти до лікарень сотні людей. Військові десь далеко проводять навчання. Ніхто, крім АТП та автобаз, не в змозі допомогти. А вони відмовляються...

— Але ж у листі сказано, що водії призиваються по черзі від квітня до жовтня?

— Пік призову дійсно випадає на ці місяці. Перш за все більшість водіїв направляють на збирання врожаю, без них селяни, па жаль, не зможуть дати йому ради. Та і рішення приймаються Верховною Радою та урядом Союзу, тому до військових, вважаю, питань не повинно бути. Ми допомагаємо викону-

вати продовольчу програму. В цьому році, наприклад, армія виділила на збирання врожаю 80 автобазальонів.

Щодо нас, наведу такий приклад. Кадрована частина, особовий склад якої в основному вже давно відслужив, проводить перепідготовку. Звичайно ж, їй потрібні і водії. Тому вони призиваються на збори.

— Але ж це відволікання від основної роботи може

привести госпрозрахунок до автопідприємств до краху?

— Це не так. Витрати, пов'язані з мобілізацією працівників, закладені в кошторис. А якщо і не закладені, держава за оренду транспорту та парку бере мізерну плату, тому підприємство повинно поки що виділяти ці гроші зі своїх фондів.

— Це ж суперечить прийнятим Верховною Радою СРСР законам про підприємство, підприємствість та інших.

Деякою мірою так. Тому сьогодні готується проект нового Закону про загальну

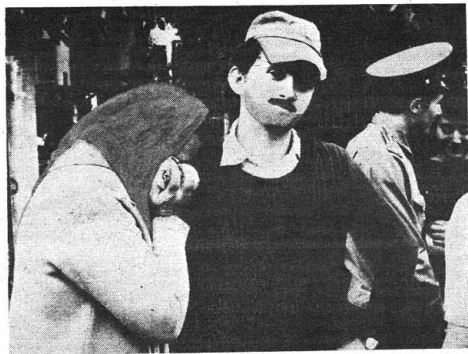
військову повинність, який і буде враховувати ці нові докменти. Ми, наприклад, у своїх пропозиціях до нього висловили думку, що втрати підприємств, пов'язані з мобілізацією їх працівників на військові збори, повинні компенсуватися з фондів Міністерства оборони. Поки що я не знаю, на якій стадії перебуває робота над законом, тому не можу точно відповісти, як буде вирішено це питання.

— Яким же чином діяти тим автопідприємствам, які значною мірою пов'язані з виконанням робіт, покладених на Міністерство оборони, і які на своєму основному робочому місці можуть принести більше користі державі, ніж, скажімо, на зборах?

— Знаю багато прикладів, коли ці питання вирішувалися в міністерствах, а частіше на місцях, у райвійськоматах. Підприємство повинно звернутися до райвійськомата, а через нього і до місцевої влади з обґрунтуванням своїх міркувань щодо доцільності призову на збори працівників. Гадаю, якщо ці думки дійсно заслуговують на увагу, ніхто ніколи не буде проти них і, таким чином, питання буде вирішено без втручання вищих інстанцій.

Інтер'ю вів
Андрій БОБЧКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЖИТЛО НЕ ПОВИННО ДОРОЖЧАТИ

Багатомире цьогорічне підвищення цін торкнулося і житлої площі кооперативного фонду. Для багатьох хмельничан одержати такі квартири враз стало неможливою мрією: з 2 квітня 1991 року ціна на житлову площу збільшилася втричі, що в абсолютному вимірі означає зростання вартості

квартир на 25—40 тисяч карбованців.

Малючі статистичні дані про середню зарплату плати в УРСР, зрозуміте, що тисячі сімей одним розрешком перестали неможливою мрією: з 2 квітня 1991 року ціна на житлову площу збільшилася втричі, що в абсолютному вимірі означає зростання вартості

Дії союзнаго Кабінету міністрів не підпадають прогнозуванню і в них відсутні буд-

жкі логіка і гурбота про народ. Така політика є антинародною.

І це в той час, коли в Литві згідно з планом приватизації житла житлова площа буде реалізовуватися громадянам Литви за старими цінами, тобто 220 карбованців за квадратний метр.

Звертаюся до наших парламентарію у уряд: досить бути

маріонетками некомпетентного центру.

Вимагаємо повернення до цін на житлову площу згідно з цінами 1989 року.

А. ДМИТРУК, Є. КОНИК, В. КОНСТАНТИНОВА, Н. ПИЛИПЧУК, С. КОЗАК.

Всього 103 підписи.
Хмельницький.

ПОСУНЬТЕСЯ, УРЧУКІН ПРИЙШОВ,

Проблема

або ЯК Я СТАЛА АГЕНТОМ МОСКВИ

«Укрінтур» для такого адміністративного апарату явно за мало.

Проблема? Тільки не для Віктора Григоровича. І оком не моргнувши, він «видає» президентський наказ за власним підписом: «У зв'язку зі створенням акціонерної компанії «Укрінтур» взяти у власність будинок № 26 по вулиці Леніна та № 3 по вулиці Госпітальній. Визнати недійсними всі угоди, що укладалися в 1990 — 1991 роках як такі, що не мають правової основи».

Отак — не більше і не менше: посується, Урчукін прийшов!

Як уже, мабуть, здогадався читач, у двох будинках, що їх «обере» у власність Віктор Григорович, є господарі. Це — Всесоюзне акціонерне товариство «Інтурист» — колишнє Київське відділення Держкомінтуристу РСР і виробничо-управління водопровідно-каналізаційного господарства Київського міськвиконкому, які минулого року створили спільне радянсько-фінське підприємство. З тим, щоб реконструювати готельний комплекс на вулиці Леніна, 26, де до революції був один з найкращих готелів міста «Ермітаж», та повернути йому несправедливо забуту славу, а назви столиці України забезпечити постійний притік валютних коштів. На що є відповідне рішення Київського міськвиконкому. Щоправда, останній тоді і не підозрював про грандіозні плани колишнього заступника Голови Ради Міністрів УРСР, оскільки дав згоду на відселення жильців, забезпечивши їх рівноцінним житлом, посприяв вичисленню проектів реконструкції, щоб уже на початку наступного року розпочати роботи.

Пробі, рятуйте, працюйте, заволали в листі до «Голосу України» працівники управління водопровідно-каналізаційного господарства, які вклали у проект чималі кошти.

І справді, накази президента щойно створеної акціонерної компанії, який дозволив собі відмінити рішення виконкому міськвідділення, викликає, щонайменше, подив.

Звертаюся за роз'ясненнями до заступника голови Київради Віталія Кочерги.

Не знаю, чим керувався президент акціонерної компанії «Інтурист» рішенням виконкому, що, м'яко кажучи, несерйозно, але насторожує, що така спроба грабунку серед білого дня стає буденним явищем. До речі, ця компанія, здається, не зареєстрована в Київраді.

Зареєстрована, — запевнив начальник головного планово-економічного управління Сергій Бабич, — але є питання, бо не все у цій справі відповідає чинному законодавству. Тому ми поки що утримуємося видавати засновникам свідоцтво про реєстрацію.

Щкаво, а якщо президентом була менш сановна особа, то цілком могло б у такому разі питання про реєстрацію взагалі, якщо виникли проблеми з чинним законодавством?

Ну, а що сам президент? Скажу відверто, що я мене брав сумнів, адже накази видавав не новачок, а людина, що донедавна займала високий урядовий пост, яка більш ніж хто інший повинна знати закони напам'ять, а й шанувати. Тому я попросила про зустріч.

Президент компанії зустрівся по-діловому.

От що, — запропонував він, — Давайте спочатку з'ясуємо позиції. Ви за суверенітет? За економічну самостійність республіки?

Звичайно, — трохи збентежена таким натиском поспішила підтвердити я, — Але як це має відношення до справи? Адже я прийшла за скаргами працівників управління водопровідно-каналізаційного господарства.

Має, — безпальничий перебив мене господар кабінету, — А скарги ніякої нема, — не удостоїв він увагою лист до редакції. — То все Катко намагався утримати на плаву (Віктор Катко — керуючий Київським відділенням ВАТ «Інтурист» — В. П.). Україна повинна мати свою туристську індустрію, а не зазирає в рот Москві. І це буде «Укрінтур» зі своїми готелями, транспортним, торговельним, банківським та іншим обслуговуванням. Нам це відється здійснити, бо серед засновників компанії обліконкомом, транспортні

організації. Невдачно підписав угоду з усіма готелями, також підпорядкованими системі.

Держкомінтуриста РСР. А оскільки самі системи вже не існують, то все, що їй належало на Україні, переходить у власність «Укрінтуру». В тому числі й будинки по вулицях Леніна, 26, і Госпітальній, 3.

Вражена такою, м'яко кажучи, безсередністю президента щойно створеної монополії, все ж не втрималася від запитання:

— Але ж на підставі якого закону ви все те берете у власність? І чому саме «Укрінтуру» це має належати, а не комусь іншому українському туристському агентству чи центру?

Віктор Григорович поблажливо і не без пафосу видав відповідь:

— На підставі Декларації про державний суверенітет УРСР, Закону про економічну самостійність УРСР та постанови Верховної Ради про перехід у юрисдикцію УРСР усіх підприємств і організацій союзнаго підпорядкування. Крім того, колишній голова Держкомінтуриста РСР підписав лист про передачу у власність республіки усього майна, що знаходиться на території республіки.

Знаюся, від такого несусвітнього вінегрету у мене грози заматрилася голова, але спробувала все ж заперечити, що Декларація поки що не має прямої дії. Закон про економічну самостійність не делегує «Укрінтуру» право на власність, постановою про перехід у юрисдикцію УРСР підприємств не означає й націоналізацію, а лист голови Держкомінтуриста — це не акт про передачу майна. Та й передав йому, за логікою здорового глузду, не «Укрінтуру», а недавно створеному Фонду державного майна при Кабінеті міністрів УРСР, який або делегувати, або не делегувати права чи асоціації, чи будь-якій іншій організації. Звичайно ж, вивчивши всі, як кажуть, «за» і «проти».

Здається, на президента ці аргументи не вплинули, бо він показав мені постанову Кабінету міністрів за № 95, у якій вказується, що

власник контрольного пакету акцій (56 процентів) Фонду державного майна республіки як свій вклад в концесію при передачі майна Держкомінтуристом РСР внісє власність, яка йому належала.

Звичайно, Кабінету міністрів виділили, як постанови прийняли, а які ні, але, на мій погляд, цього разу він поплівав шкіру ще не вжитою, а Віктору Григоровичу поспішати сприйняти це рішення як керівництво до дії.

Це могло б видатися несерйозним, коли б не виглядало так загрозливо. І справді чому, незважаючи на оголошення Верховною Радою УРСР мораторій на зміну власності, дехто вважає, що це рішення його не стосується? Чому при створенні Міністерства у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва одночасно виникають гіпермонополії («Укрінтур» — не єдиний приклад. А міністерства і різноманітні «Укрпроми» суціль перетворилися в концерни, асоціації, центри, які, скориставшись каламутною водою українського законодавства, підірвали під себе все, що вдалося, пририваючи дозволити, що власність на Україні повинна належати народу. Хотілося б побачити той народ, який належить ця власність...).

Чому ж ді Урчукіна не викликали запитань у тих, (а їх уже ой, як багато), хто повинен зобов'язаний стояти на сторожі цієї самої власності республіки, а не лише журналістів, яких вже не запитують: «Ти за Радянську владу?», бо на час ішла кон'юнктура: «Ти за суверенітет? На жаль запитання риторичне.

Я дуже добросовісно обійшла і обдарила всі можливі міністерства, фонди, заклади, управління, кабінети і т. д., причетні непрямо до виникнення компанії «Укрінтуру». Всі робили, що називається, «квадратні» очі і дивувалися: «Не може бути».

Ще й як може. І боюся, що коли Верховна Рада зніме мораторій на роздержавлення, то з'ясується, що передавати тому самому народу у власність вже буде нічого. Адже скільки їх таких, як президент «Укрінтуру» Урчукін.

В процесі підготовки цієї кореспонденції дуже шановні люди трохи почали, жалючі мої запитання: «Ну, може, й передчасно Урчукін це запитав, може десь і є не порушено, але ж мій така суверенітет, економічна незалежність України...».

Я за суверенітет і за незалежність, я за те, щоб усе, що має республіка, належало моему народові, а значить і мені. Тільки мене бере сумнів, що незалежність слід утверджувати революційним і телефонним правом, привадижністю до «еліти».

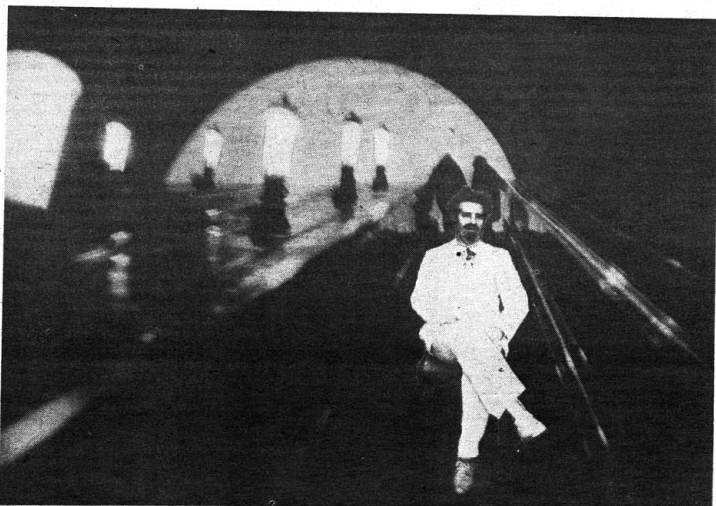
Пообіцяла Віктору Григоровичу зателефонувати після того, як з'ясує всі обставини цієї справи.

І що? — перепитав він. Набралася мужності і сказала, що переконалася в невинності його рішень як таких, що суперечать діючому законодавству.

Він дієте в Інтересу Москви, — сухо сказав він, — В такому разі нам ні про що розмовляти.

В трубіч почулися короткі гудки, а мені здалося, що за вікном далеко не 91-й рік... Валентина ПИСАНСЬКА.

Фотоколлаж
Михайла САЧКА.

«ЯК КОЗАКИ ВУГІЛЛЯ ПРОДАВАЛИ»

LA TRIBUNE
de l'Expansion

ВАЛЮТА — ЗА ВСЯКУ ЦІНУ!

«Стан на ринках сировини цінової гірший. Радянський Союз розпродує все за безцінь, ціни повзуть униз», — журиться швейцарський бізнесмен, у якого голова паморочиться від зигзагів торгової політики СРСР. Ринки сировини не може керувати «фактором СРСР». Протягом останніх десяти років Радянський Союз закріпився на стратегічних позиціях за двома десятками сировинних товарів — таких, наприклад, як кольорові метали, залізна руда, нафта. Варто було Москві поворухнутися, як ринок того чи іншого товару переходив від дефіциту до надміру.

«Знаючи це, Радянський Союз до початку року ніяк не міг маневрувати своєю торговою політикою в залежності від рівня цін на світовому ринку, — констатує британський комерсант, — З початку ж року він відмовився, певно, від логіки цін. Операції з ліквідації зовнішньоторговельних об'єднань цих підприємств, визначаються одним надзвичайним — нуричуть за всяку ціну валюту».

Нині ринок міді, що переживав спад через зменшення попиту на Заході, з обмеженим поставками до можливої пропозиції цього товару Радянським Союзом, який пропонує новий метал за демпінговими цінами. Це ставить під серйозну загрозу політику промислового переробки виходів, розпочату в Європі. Справа дійшла до того, що тепер вигідніше закуповувати радянські катоди типу «МОКІ» посередньої якості, ніж нову червону мідь чи брут.

Що стосується цинку, то за ціною брут пролонговані нові виробники, які тільки-но вийшли з плавильних печей, Європейські чи південноамериканські комерсанти, яким доводиться нести витрати по збору, складуванню й сортуванню металобрухту, не можуть зберегти свій прибуток у зв'язку з появою на ринку продукції з СРСР, де собівартість залишається «міфічним поняттям».

Спеціалісти з сировинних товарів не бачать ніякого перепочику в цьому «великому розпродажі». На думку деяких з них, «крах радянського промислового виробництва призводить до вивільнення зростаючої кількості напівфабрикатів, які можуть бути продані за демпінговими цінами на західних ринках». Цей дамоклов меч створює шляхом парадоксальних ситуацій. За такими кольоровими металами, як нікель, титан, кобальт або платина, світова пропозиція ледве покриває попит. За логікою речей, ціни на них повинні бути утримуватися на постійному рівні, проте вони падають у зв'язку з радянською практикою роботи склади від 5 до 16 відсотків, незважаючи на нинішні умови ринку. Одна тільки можливість появи на ринку радянської залізної руди, навіть за її низької якості, породжує страх за заторювання.

«Трибун де л'експансьон»
(Франція).

У кореспонденції під таким заголовом, опублікованій в «Голосі України» за 4 квітня, розповідалося, нагадаємо, про невдачі бізнесменів із зовнішньоекономічної асоціації «Ніко», що в Чернівцях. Вона закупила у шахтарів Донбасу й завезла до порту «Южний» Чорноморського морського пароплавства 79 тисяч тонн вугілля, яке за контрактом мала доставити одній з іноземних фірм. Але паливо виявилось не тієї якості, про яку домовлялися, і контракт лопнув. З літа минулого року вугілля лежало в порту мертвим вантажем, захацькуючи причал, звуваючи фронт робіт для докерів. За зберігання палива асоціація зобов'язувалася платити мільйона карбованців.

Після виступу газети крига, як мовиться, скресла. Можливо, інтенсивніші зайняття пошуками покупців вугілля асоціації «Ніко» призвело й втручання Чернівецької обласної прокуратури, що оперативно відреагувала на обнародування в публікації «Голосу України» факти прокурорів області В. Кушов надіслали до газети з цього приводу листа). У всякому разі невдовзі 33 тисячі тонн вугілля було продано до Угорщини.

Резонанс

— А недавно решту палива було відвантажено до Югославії, — повідомив власного кореспондента «Голосу України» заступника начальника порту «Южний» по експлуатації Є. Яковцев.

До речі, й бог свій нам «Ніко» вже майже відшкодувала: частину грішми, частину товаром.

У публікації газети ще йшлося про те, що лопнув контракт й іншої асоціації — «Лугань», яка виступила посередником на поставку руди Запорізького залізничного комбінату одній з фірм Іспанії. А в результаті 60 тисяч тонн сировини осіло на кілька місяців на причалі того ж порту «Южний». Й у цей спрід після виступу газети сталося зрушення, «Лугань», правда, від продажу руди за кордон довелося відмовитися — знайшли покупців у нашій країні (ними стали металурги Руставі).

Що й сказати, перший млинцев пішов найвещі для наших вітчизняних бізнесменів, які вирішили налагоджувати міжнародну торгівлю. Та не дарма мовиться: на помилках вчиться. Краще, правда, аби було їх помини.

Експрес-новини

Міністр оборони США Р. Чейні заявив, що Пентагон уже визначив військові цілі в Ірану на випадок, якщо багдадський уряд не повідомить про всі свої озброєння масового знищення. Міністр також зауважив, що йому так само погорило, що президент Ірану С. Хусейні знову зробить помилкову оцінку намірів ізраїльських сил.

Державний секретар Сполучених Штатів Америки Дж. Бейкер оголосив до вісти у Алжир. Повідомляється, що Організація визволення Палестини (ОВП), можливо, погодиться на компроміс щодо складу палестинської делегації на близькохосідній мирній конференції. Зустріч Бейкера з президентом

Аліїриу Ш. Бенджедидом включили в програму мирної місії з умовною згодою Ізраїлю, взяти участь у мирній конференції, запланованій на жовтень цього року. Учора ізраїльський кабінет міністрів схвалив свою участь у таких переговорах, якщо в палестинській делегації не буде членів ОВП.

На п'ятдесяти зустрічі країни члени організації Ісламська конференція, що відбувається в Стамбулі, представники Египту звинуватили Ізраїль у блокуванні мирного процесу на Близькому Сході. Міністр закордонних справ Египту А. Муса зауважив, що Ізраїль не повинен ставити умови щодо участі у запланованій бли. хосідній мирній конференції.

Інформ-шоу

ЗА КОДЕКСОМ ІХ ТРЕБА ВІСКИТИ

— Протягом багатьох років у Занзібарі на відміну від материкової частини Танзанії був досить низький рівень злочинності. Проте з середини 70-х років острів повною мірою «прилучився» до цих «досягнень» людства. Тоді тут уперше було прийнято закони, які передбачали покарання за крадіжки зі зломом і пограбування. Делі після цього до закону вносилися зміни, які збільшували максимальний строк тюремного ув'язнення спочатку до 12, а потім до 14 років. У той же час злочинці перед

початком відбукання строку стали піддаватися тілесним покаранням. Особливо небезпечні злочинці відтепер будуть давати підлягати тілесним припиненням — до й після тюремного ув'язнення.

НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ДАРУЮТЬ...

Букети квітів, бомби, шурячу отруту і рубінову булаву для краватки — далеко не повний перелік подарунків, які міг одержати на день свого 73-річчя Нельсон Мандела, який деякі білі добиля свого. Відповідаючи на запитання в'язцячого, популярно ра-

Вся ця історія, однак, знайшла досить своєрідний резонанс у тому ж порту «Южний».

— З одного боку, — каже Є. Яковцев, — добре, що покладено край безгосподарності. А з другого, за зберігання вугілля та руди на наших причалах ми одержували такі-сякі гроші. Тепер же їх не маємо.

Пробачте, — роблю спробу заперечити, — ще недавно ви бідалися: причали — не склади, нам тут працювати потрібно.

— А такі так, — відповів Євген Іванович, — причали справді призначені для перевалки вантажів. Але того ж вугілля нині для відправки на експорт находити вкрай мало, проти минулого року за минулі місяці одержали його на 500 тисяч тонн менше. Як результат — не добираємо чимало коштів, простояють бригади докерів. Чи шахтарі вугілля менше відбукують, чи міжнародну торгівлю згортаємо?

Запитання, як мовиться, у самісібіне око, й відповіди, вочевидь, не вимагає. А тільки висновків та дій.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент
«Голосу України»
Одеса.

Мирну ініціативу США підтримує більшість країн — членів Ісламської конференції.

Після провалу мирних зусиль європейського співтовариства (ЄС) в Югославії, представники цієї організації зібралися на нараду в Гаазі для обговорення поточного становища.

У стітиках між хорватами та сербами, які виступають проти незалежності Хорватії, загинули вже сотні людей. Міністр закордонних справ Нідерландів Г. Вандербурх звинуватив у всьому Сербію, яка бойкотувала рішальні засідання представників ЄС та Президії Югославії.

діопрограми Нюхансбурга, що вони хотіли б подарувати Манделу на день народження, більшість радіослухачів зупинили свій вибір на різного роду інструментах смерті та руйнування.

«Бомбу в посилці чи шурячу отруту», — сказав один радіослухач. «Він повинен отримати бомбу на день свого народження», — заперечив інший, а дехто Мартін запропонував вручити лідеру негритянського руху довгий шлаг, який Мандела міг би піддати до випуску труби свого «Мерседеса», щоб отруїти себе вихлопними газами.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради
України № 1

Перший заступник
головного редактора
Анатолій ГОРЛОВ

Редколегія:

Олександр БІЛИЙ
заступник головного
редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН УРСР

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ

Віталій СУДДА

відповідальний
секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

перший заступник
головного редактора
Анатолій Горлов

Черговий редактор —
Анатолій Краснянський

Автори макета —
Анатолій Мироничев,
Євген Українець

Випусковий —
Олексій Бондаренко

Оформлення —
Володимир Кисельов

Коректор:

Валентина Лукаш,
Ірина Бабич,
Галина Кабала,
Ольга Малкіна,
Євгенія Оратовська,
Олена Чоповська

Верстальники:
Ольга Яценко,
Марія Солодков,
Сергій Скаженюк

Лінотиписти:

Наталія Позик,
Віктор Процик,
Валентина Чичирко

Комбінат друку
видавництва
«Радянська Україна»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50

Індекс 60955

Тираж 155.000

Передплатна ціна
на рік 19 крб. 80 коп.

Зам. 03151501

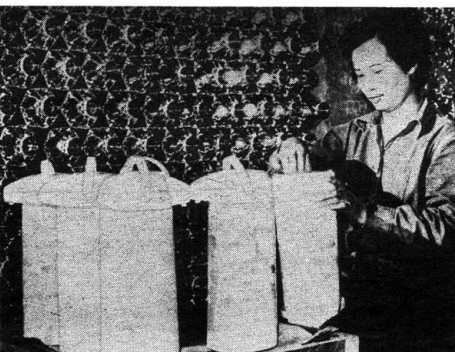

Фото ТАРС.

Не йти ж з порожніми руками

Останнім часом у Ханої значно зменшилася кількість бізнесменів з Тайланду. Багато з них, будучи дірбиими торговельно-посередниками, часто вдавалися до незаконних операцій, наприклад, вивозили з СРВ рубінові камені на суму понад 100 тисяч доларів. Уряд вилучив велику перемогливість, і більшість його колег визнали за краще покинути в'єтнамське столицю, «прихилившись» про всяк випадок із собою відрізати продукцію, яку виробляє фабрика електроніки та термісів міністерства легкої промисловості В'єтнаму.